

অর্থনৈতিক উন্নয়নত চৰকাৰৰ ভূমিকা

মূল অৰ্থতা :

- ⊙ ৰাষ্ট্ৰৰ উন্নয়নৰ হকে চৰকাৰ এখনে কৰিবলগা কাম-কাজৰ বিষয়ে আভাস পোৱা।
- ⊙ আন্তঃগাঁথনি মানে কি তাক বুজি পোৱা।
- ⊙ আন্তঃগাঁথনিমূলক কাম-কাজৰ বিষয়ে ধাৰণা পোৱা।
- ⊙ যাতায়াত, যোগাযোগ, শিক্ষা, স্বাস্থ্য, কৃষি, বিদ্যুৎ আদিৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে ল'বলগীয়া পদক্ষেপৰ বিষয়ে অৱগত হোৱা।

আমি সকলোৱে জানো যে চৰকাৰ দেশ এখনৰ মুৰব্বী অনুষ্ঠান। চৰকাৰে দেশ এখনৰ সকলোধৰণৰ কাম-কাজৰ তদাৰকী কৰে। দেশৰ উন্নয়ন আৰু জনসাধাৰণৰ কল্যাণ সাধন কৰাটোৱেই হ'ল চৰকাৰ এখনৰ মূল লক্ষ্য। সেয়েহে দেশৰ উন্নয়নৰ আৰু কল্যাণৰ চিন্তাক অগ্ৰাধিকাৰ দি চৰকাৰে এনে কিছুমান কাম কৰিব লগা হয় যিয়ে ভৱিষ্যতে দেশখনক বিশ্বৰ আন আন উন্নত দেশবোৰৰ লগত খোজ মিলাব পৰাকৈ সমৰ্থ কৰি তোলে।

ভেটি মজবুত নহ'লে ঘৰ এটা মজবুত নোহোৱাৰ দৰে দেশ এখনৰো আন্তঃগাঁথনি মজবুত নহ'লে উন্নয়নমূলক কাম-কাজৰ বিকাশ সাধন হ'ব নোৱাৰে। সেয়েহে উন্নয়নৰ বেলিকা আন্তঃগাঁথনিমূলক কাম কাজে যথেষ্ট গুৰুত্ব লাভ কৰে। অর্থনৈতিক উন্নয়নৰ মৌলিক উপাদানসমূহৰ ভিতৰত ৰাস্তা-ঘাট, দলং, গৃহ, যাতায়াত ব্যৱস্থা, যোগাযোগ ব্যৱস্থা, জলসিঞ্চন, খোৱা পানী, চিকিৎসালয়, বিদ্যালয়, বিজুলী যোগান, টেলিফোন সেৱা আদি প্ৰধান। এইবোৰকে আমি আন্তঃগাঁথনিমূলক কাম-কাজ বুলি কওঁ। আন্তঃগাঁথনি মানে কোনো কাৰ্য কৰিবৰ বাবে বুনীয়াদী আৰু অত্যন্ত আবশ্যকীয় সা-সুবিধা, যিবিলাকৰ অবিহনে অর্থনৈতিক উন্নয়ন সম্ভৱ হ'ব নোৱাৰে। সেইবাবে চৰকাৰে প্ৰধান কাম হিচাপে দেশৰ আন্তঃগাঁথনি উন্নত কৰাৰ প্ৰচেষ্টা লয় যাতে কৃষি, উদ্যোগ, সেৱাকে ধৰি সকলো দিশৰ কাম-কাজবোৰ সফলতাৰে সম্পন্ন হয়। দেশৰ অর্থনৈতিক বিকাশৰ বাবে উৎপাদন বৃদ্ধি হোৱাটো অত্যন্ত জৰুৰী। অধিক উৎপাদনৰ ফলত দেশৰ উপাৰ্জন বা আয় বৃদ্ধি পায়। ৰাষ্ট্ৰীয় আয় বৃদ্ধি হোৱা মানেই দেশ এখন উন্নতিৰ পথত অগ্ৰসৰ হোৱা।

বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিৰ অভাৱনীয় অগ্ৰগতিয়ে বৰ্তমান গোটেই বিশ্বৰ ওপৰত চমকপ্ৰদ প্ৰভাৱ বিস্তাৰ কৰিছে। এইবোৰৰ প্ৰাথমিক ধাৰণা ইতিমধ্যে তোমালোকে পাই আহিছ। কি গাঁও, কি চহৰ সকলো অঞ্চল আজি পৰিৱৰ্তনমুখী। মানুহে নিজৰ প্ৰয়োজনত এই পৰিৱৰ্তনসমূহ গ্ৰহণ কৰিছে। এইখিনিতে এটা কথা মনত ৰাখিবা যে এই সকলোবোৰ পৰিৱৰ্তন কল্যাণকামী নহ'বও পাৰে। সেয়েহে জীৱনৰ মান উন্নত কৰাৰ স্বার্থত মানুহে গঠনমূলক পৰিৱৰ্তনখিনিহে গ্ৰহণ কৰি নেতিবাচকখিনি বৰ্জন কৰিব লাগে। পৰিৱৰ্তনশীল পৰিস্থিতিত চৰকাৰে দেশ আৰু জনকল্যাণৰ স্বার্থত কিছুমান বিশেষ আঁচনি গ্ৰহণ কৰে যাতে জনসাধাৰণে প্ৰয়োজনীয় সা-সুবিধাবোৰ লাভ কৰিব পাৰে।

তলৰ কথাখিনিৰ পৰা আমাৰ দেশৰ চৰকাৰে অর্থনৈতিক উন্নয়নমূলক কাম-কাজৰ বেলিকা বিভিন্ন দিশত কেনেধৰণৰ পৰিৱৰ্তনকামী পদক্ষেপ হাতত লৈছে তাৰ কিছুমানৰ বিষয়ে গম লওঁ আহা—

যাতায়াতৰ ক্ষেত্ৰত :

উন্নয়নৰ এক উল্লেখনীয় বুনীয়াদ হৈছে যাতায়াত ব্যৱস্থা। যাতায়াত ব্যৱস্থা সমাজ এখনৰ উন্নতিৰ প্ৰথম খলপ। কৃষি, উদ্যোগ, সেৱা সকলো খণ্ডৰ উৎপাদনশীল কাম-কাজসমূহ মূলতঃ নিৰ্ভৰ কৰে উন্নত যাতায়াত ব্যৱস্থাৰ ওপৰত। সেয়েহে উন্নয়নমূলক কামৰ তালিকাত যাতায়াত ব্যৱস্থাক চৰকাৰে আগস্থান দিয়ে। আমাৰ দেশৰ চৰকাৰখন এখন কল্যাণকামী, গণতান্ত্ৰিক চৰকাৰ। গণতান্ত্ৰিক মতবাদে সদায় দেশৰ জনসাধাৰণক গুৰুত্ব দিয়ে আৰু জনসাধাৰণৰ হকে কাম কৰে। তলৰ বৰ্ণনাখিনিৰ পৰা আমাৰ চৰকাৰে যাতায়াত ব্যৱস্থাৰ ক্ষেত্ৰত কিদৰে পৰিৱৰ্তন অনাৰ চেষ্টা কৰিছে তাৰ বিষয়ে বুজ লওঁ আহা—

‘গীৰ্জাত দেওবাৰৰ প্ৰাৰ্থনা শেষ কৰি ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ যোচেফে দেউতাকৰ লগত মীৰ্জাত থকা পেহীয়েকৰ ঘৰলৈ বুলি ওলাল। প্ৰায় দুবছৰমানেক হ’ল যোচেফে সেইফালে যোৱা নাই। নুনমাটিৰ পৰা মটৰচাইকেলেৰে গৈ জালুকবাৰী পাৰ হোৱাৰ পিছতে যোচেফৰ মনত পথটো কিবা আচহুৱা লাগিল। আগৰ ৰাস্তাটোৰ দেখোন চিন-মোকামেই নাই। মূল পথটোক সাঙুৰি তাৰ দুয়োকাষে ওখকৈ

মাটি দি ৰাস্তাটো যথেষ্ট বহল কৰি নিৰ্মাণ কৰি আছে। গোটেই ৰাস্তাটোৰ অ’ত-ত’ত লোহা, চিমেন্ট, ডাঙৰ ডাঙৰ শিল, বাঁহ আদি সিঁচৰতি হৈ আছে। বনুৱাবোৰেও নিবিষ্টমনে কাম কৰি আছে। সমগ্ৰ পৰিৱেশটোৱেই নতুন। ইমান দিনে যোচেফে এই পথটো ৩৭ নং ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ বুলিয়ে জানি আহিছে। আগৰ ৰাস্তাটোৰ সলনি এই নতুন ৰাস্তাটো কিয় হ’ল যোচেফে বুজি পোৱা নাই। ৩৭ নং ঘাইপথটো কিয় নোহোৱা হ’ল তাকো ধৰিব পৰা নাই। ল’ৰাটোৰ মনত বহুত প্ৰশ্নৰ উদয় হ’ল। কৌতূহল সামৰিব নোৱাৰি মটৰচাইকেল চলাই যোৱা দেউতাকক পিছফালৰ পৰাই যোচেফে প্ৰশ্ন কৰিলে—

- ‘অ’ দেউতা এইটো আগৰ ৩৭ নং ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথটো নহয় নেকি?
- আগৰ ৰাস্তাটো ক’লৈ গ’ল?
- এই ৰাস্তাটো ইমান বহল আৰু ওখ কিয় কৰিছে.....আদি।’

যোচেফৰ প্ৰশ্নবোৰৰ মাজতে দেউতাকে উত্তৰ দিলে — ‘এইটো আগৰ ৩৭ নং ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাই পথটোৱেই হয়। মাথোঁ আগৰ সৰু ঠেক ৰাস্তাটোৰ ঠাইত ইয়াক যথেষ্ট বহল আৰু ওখ কৰি মাজত বিভাজক দি সমানে চাৰিভাগ কৰা হৈছে। এনেধৰণৰ ৰাস্তাক চাৰিলেনযুক্ত ৰাস্তা বুলি কোৱা হয়।

‘আগৰ ৰাস্তাটোৰেওতো গাড়ী-মটৰ, মানুহ অহা-যোৱা কৰিছিল দেউতা। এই বহল ৰাস্তাটোৰে বেছি গাড়ী-মটৰ চলিব নেকি?’

‘অকল সেয়াই নহয় যোচেফ, চাৰিলেনযুক্ত ৰাস্তাৰ সুবিধা বহু বেছি। সম্প্ৰতি যাতায়াত ব্যৱস্থাত বহু পৰিৱৰ্তন আহিছে। তাৰ ভিতৰত এই চাৰিলেনযুক্ত ৰাস্তা এক উল্লেখযোগ্য পৰিৱৰ্তন।’

‘চাৰিলেনযুক্ত ৰাস্তাৰ পৰা আমাৰ কি লাভ হ’ব দেউতা?’

বহুত লাভ হ'ব। তাৰ ভিতৰত যেনে—

- এই ৰাস্তাবোৰ কংক্ৰিটেৰে (লোহা, চিমেন্ট, বালি, শিল)ৰে নিৰ্মাণ কৰা হয় বাবে ই সহজে ভাগি নাযায়। বানপানীয়েও খহাব নোৱাৰে কাৰণ এনে ৰাস্তা যথেষ্ট ওখকৈ বনোৱা হয়। যান-বাহনবোৰ বহুদিনলৈ ভালে থাকে, ইন্ধনৰ খৰচ কমে।
 - এনে ৰাস্তা যথেষ্ট বহল আৰু পোন হোৱা বাবে দুয়ো দিশৰ পৰা অহা যান-বাহনবোৰৰ গতি সুসম হয়। গতিপথৰ দূৰত্ব হ্রাস পায়। পথ দুৰ্ঘটনাও বহু পৰিমাণে কমে আৰু যাত্ৰা আৰামদায়ক হয়।
 - এনেধৰণৰ যাতায়াত ব্যৱস্থা থাকিলে উদ্যোগ প্ৰতিষ্ঠা কৰিবলৈ মানুহ আগ্ৰহী হয়। মেচিন, কেঁচামাল আদি অতি সহজে ইঠাইৰ পৰা সিঠাইলৈ সৰবৰাহ কৰিব পাৰে। বস্তুৰ আমদানি-ৰপ্তানি খৰতকীয়া হয়।
 - এনে পথে দেশৰ ইমূৰ-সিমূৰ সাঙুৰি লয় আৰু একেবাৰে ভিতৰুৱা অঞ্চলৰ ৰাস্তাবোৰো এই পথবোৰৰ লগত সংযোজিত কৰাৰ ব্যৱস্থা হোৱাৰ বাবে যাতায়াতৰ ক্ষেত্ৰত কোনো অসুবিধা নাথাকে আদি।'
- এইদৰে দেউতাকে কথাখিনি কৈ থকাৰ মাজতেই যোচেফহঁত পেহীয়েকৰ ঘৰ পালেগৈ।

আমাৰ চৰকাৰে অকল চাৰিলেনযুক্ত ৰাস্তাই নহয়, দেশৰ বিভিন্ন প্ৰান্তৰ ৰেলপথ সম্প্ৰসাৰণ, দ্ৰুতগামী ৰেলৰ প্ৰবৰ্তন, ডাঙৰ নদীসমূহত সংযোগী দলং নিৰ্মাণ আদিৰ জৰিয়তে যাতায়াত ব্যৱস্থাক যথেষ্ট আধুনিক আৰু বিজ্ঞানসন্মত কৰি তুলিছে। ৰাজ্যৰ প্ৰধান স্থানসমূহত আন্তঃৰাজ্যিক বাছ আস্থান প্ৰতিষ্ঠা কৰি যাতায়াত ব্যৱস্থা সুচল কৰিছে। গ্ৰামাঞ্চলৰ যাতায়াতৰ ক্ষেত্ৰতো চৰকাৰে বিভিন্ন আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে। প্ৰধানমন্ত্ৰীৰ

জানি থওঁ আহা :

● বৰ্তমান অসমত মুঠ ৩৮ টা ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাই পথ আছে। এই ঘাইপথবোৰে ৰাজ্যখনৰ মুঠ ৩৭৮৭.২০৭ কিঃ মিঃ দৈৰ্ঘ্যৰ পথ সামৰি লৈছে।

● ব্ৰহ্মপুত্ৰ নদৰ ওপৰত ইতিমধ্যে তিনিখন দলঙৰ উপৰি তিনিখন নতুন দলং নিৰ্মাণ কৰা হৈছে। তাৰে দুখন হ'ল ধলা-শদিয়াৰ ড০ ভূপেন হাজৰিকা সেতু আৰু শৰাইঘাটৰ কাষৰ দ্বিতীয় দলং। আনহাতে বগীবিল দলং ইতিমধ্যে মুকলি কৰা হৈছে।

গ্ৰামচড়ক যোজনাৰ অধীনত গাঁৱৰ ৰাস্তা-ঘাটবোৰ পকীকৰণ কৰা হৈছে। ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য নিয়োগ নিশ্চিতকৰণ আঁচনিৰ জৰিয়তে দৰিদ্ৰ নিবনুৱাসকলক জবকাৰ্ড প্ৰদান কৰিছে। পঞ্চায়ত আৰু গ্ৰামোন্নয়ন বিভাগে গাঁও অঞ্চলত এই জবকাৰ্ড লাভ কৰা লোকৰ দ্বাৰা অন্যান্য কামৰ লগতে ৰাস্তা-ঘাট নিৰ্মাণ, মেৰামতি আদি কাম কৰিছে। তদুপৰি বিভিন্ন ধৰণৰ দ্ৰুতগামী বাছ-ৰেলসেৱাৰ লগতে গ্ৰাম্য বাছ সেৱাৰ সম্প্ৰসাৰণৰ ব্যৱস্থাও হাতত লৈছে। মুঠৰ ওপৰত যাতায়াত ব্যৱস্থাক সুচল কৰিবলৈ আমাৰ চৰকাৰে যথেষ্ট নতুন চিন্তা কৰিছে। এনে হোৱাৰ ফলত আমাৰ দেশে পৃথিৱীৰ উন্নত দেশসমূহৰ লগত সহজে ফেৰ মাৰিবলৈ সক্ষম হ'ব।

এতিয়া ওপৰৰ বৰ্ণনাখিনিৰ পৰা তলৰ প্ৰশ্নবোৰৰ উত্তৰ দিবলৈ যত্ন কৰা—

- উন্নত যাতায়াত ব্যৱস্থাৰ সুবিধা কি কি?
- চাৰিলেনযুক্ত ৰাষ্ট্ৰীয় ঘাইপথ কিয় নিৰ্মাণ কৰা হৈছে?
- নদীৰ ওপৰত কিয় দলং সাজিব লাগে?
- কি আঁচনিৰ অধীনত গ্ৰামাঞ্চলৰ ৰাস্তা-ঘাট পকীকৰণ হৈছে?

ক্রিয়াকলাপ :

শিক্ষক অথবা অভিভাৱকৰ লগত আলোচনা কৰি যাতায়াত ব্যৱস্থাত আৰু কি কি নতুন পৰিৱৰ্তন আহিছে সেই বিষয়ে এটা চমু টোকা প্ৰস্তুত কৰা।

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত :

সমাজৰ বিকাশ আৰু উন্নতিৰ মূল আহিলা হৈছে শিক্ষা। শিক্ষা অবিহনে আমি কোনেও উন্নত জীৱন-যাপন কৰিব নোৱাৰোঁ। এজন শিক্ষিত আৰু এজন অশিক্ষিত মানুহৰ জীৱন-ধাৰণৰ মানৰ মাজত কেনে পাৰ্থক্য থাকে তোমালোকে কেতিয়াবা লক্ষ্য কৰিছানে? নিৰক্ষৰ লোক এজনে সাধাৰণ দোকান এখনো চলাবলৈ অসুবিধা পায়। দুৰ-দূৰণিলৈ যাব লগা হ'লে ৰে'ল, বাছ আদিৰ টিকেট কটাৰ ক্ষেত্ৰত তেওঁলোকৰ কি আঙ্কালৰ সৃষ্টি হয় ভাবাচোন! অন্ধবিশ্বাসৰ বলি হৈ চিকিৎসকৰ সলনি বেজ বা তান্ত্ৰিকৰ জৰা-ফুকাৰ চিকিৎসা লৈ অনেকে অকাল মৃত্যুৰ মুখত পৰে। ডাইনী হত্যাৰ দৰে

অমানৱীয় ঘটনাও ইয়াৰেই ফল। সেয়েহে নিৰক্ষৰতাক সামাজিক ব্যাধি বুলি কোৱা হয়। এই ব্যাধি নিৰ্মূলকৰণত চৰকাৰ আৰু জনসাধাৰণে গুৰু দায়িত্ব পালন কৰিব লাগে। আমাৰ দেশৰ চৰকাৰে ইতিমধ্যে শিক্ষাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৯ ৰ অধীনত জাতি, বৰ্ণ, ধৰ্ম, লিংগ নিৰ্বিশেষে ৬ বছৰৰ পৰা ১৪ বছৰৰ ভিতৰৰ দেশৰ সকলো শিশুৰ বাবে প্ৰাথমিক শিক্ষা বিনামূলীয়া আৰু বাধ্যতামূলক

কৰিছে। সংবিধানে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ শিশুৰ মৌলিক অধিকাৰ হিচাপে স্বীকৃতি প্ৰদান কৰিছে। ইয়াৰ লগে লগে প্ৰাথমিক শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰৰ দায়িত্বও বহুখিনি বৃদ্ধি পাইছে। তোমালোকে যি পাঠ্যপুথি পঢ়ি আছা সেয়া চৰকাৰে বিনামূলীয়াকৈ যোগান ধৰা পাঠ্যপুথি। বিদ্যালয় আৰু শিক্ষাৰ প্ৰতি আকৰ্ষণ বৃদ্ধি কৰিবলৈ চৰকাৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে মধ্যাহ্ন ভোজন, সমবেশ আদিৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। কিছুদিন আগলৈকে 'টি ভি, ৰেডিঅ', বাতৰি কাকত, গাড়ী-মটৰ আদিত সৰ্বশিক্ষা অভিযান মিছাৰ বিজ্ঞাপন তোমালোকে নিশ্চয় মন কৰিছিল। মিছনে প্ৰাথমিক বিদ্যালয় গৃহসমূহ কি সুন্দৰকৈ নিৰ্মাণ কৰিছে লক্ষ্য কৰাচোন। ছাত্ৰ-ছাত্ৰী আৰু শিক্ষকসকলৰ বাবে বিশুদ্ধ খোৱাপানী আৰু পৃথকে পৃথকে শৌচাগাৰ (অনাময় ব্যৱস্থা) আদি নিৰ্মাণ কৰিছে। সংযোগী শিক্ষা কেন্দ্ৰৰ জৰিয়তে বিদ্যালয় বহিৰ্ভূত শিশুসকলক শিক্ষা দিয়া হৈছে যাতে তেওঁলোকক আনুষ্ঠানিক শিক্ষাৰ লগত জড়িত কৰিব পৰা যায়। ঠিক একেদৰে চৰকাৰে মাধ্যমিক শিক্ষা, উচ্চ আৰু উচ্চতৰ শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰটো শিক্ষাৰ অনুকূল গৃহ নিৰ্মাণ, শিক্ষক নিযুক্তি, বিজ্ঞানাগাৰ, পুথিভঁৰাল অনুদান আদিকে ধৰি বিভিন্ন ধৰণৰ ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে যাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকল উপযুক্ত শিক্ষাৰে শিক্ষিত হ'ব পাৰে। দেশৰ উন্নয়নত শিক্ষিত আৰু কৌশলী ব্যক্তিয়েহে মুখ্য ভূমিকা গ্ৰহণ কৰিব পাৰে।

ক্রিয়াকলাপ :

- ⊙ শিক্ষাই আমাৰ জীৱনৰ মান কিদৰে উন্নত কৰে শিক্ষকৰ লগত আলোচনা কৰি এটি টোকা লিখা।
- ⊙ নিৰক্ষৰতাক কিয় সামাজিক ব্যাধি বুলি কোৱা হয়?
- ⊙ প্ৰাথমিক শিক্ষা শিশুৰ কি অধিকাৰ হিচাপে স্বীকৃত?
- ⊙ বিদ্যালয়ত মধ্যাহ্ন ভোজন ব্যৱস্থাৰ উদ্দেশ্য কি?

জানি থওঁ আহা :

শিক্ষাৰ অধিকাৰ আইন, ২০০৯ ৰ অধীনত শাৰীৰিক আৰু মানসিকভাৱে প্ৰত্যাহান যুক্ত শিশুসকলকো সৰ্বাঙ্গিক শিক্ষাৰ জৰিয়তে শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ লগত সাঙুৰি লৈছে।

স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত :

নিৰোগী আৰু কাৰ্যক্ষম ব্যক্তিক আমি স্বাস্থ্যৱান ব্যক্তি বুলি কওঁ। পুষ্টিৰ আহাৰ, বিশুদ্ধ খোৱাপানী, প্ৰদূষণমুক্ত পৰিৱেশে আমাৰ স্বাস্থ্য সুস্থ কৰি ৰাখে। শৰীৰ সুস্থ থাকিলে আমি শাৰীৰিক আৰু মানসিক শ্ৰম কৰিব পাৰোঁ। স্বাস্থ্যৱান ব্যক্তিয়ে দেশৰ উন্নয়নত অৰিহণা যোগাব পাৰে।

তলৰ কথোপকথনখিনিৰ আলমত চৰকাৰে স্বাস্থ্য ৰক্ষাৰ নামত গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপৰ বিষয়ে কিছু বুজ লওঁ আহা—
‘নমিতাই গৰমৰ বন্ধত আইতাকৰ ঘৰলৈ গৈছিল। এদিন দুপৰীয়া তাই আইতাকৰ লগত কথা পাতিছে—
‘আইতা, আজি-কালি তোমালোকৰ পুখুৰীটোৰ পৰা কোনেও পানী নি নিয়ে কেলেই? আগতে ইমান ধুনীয়াকৈ ছোৱালী-বোৱাৰীবিলাকে লাইন পাতি তোমালোকৰ পুখুৰীটোৰ পৰা পানী নিছিলহি। দেখিলেই ভাল লাগে!’

‘আই অ’ নমিতা, আজি-কালি আমাৰ গাঁৱত পানী যোগান কেন্দ্ৰ এটা খুলিলে নহয়। এতিয়া আমাৰ গাঁৱৰ মানুহে বিশুদ্ধ পানী খাবলৈ পায়। আগৰ দৰে য’ৰে ত’ৰে পানী খাব নালাগে। পুখুৰীৰ পানীত কত বীজাণু থাকে, নহয়নে?’

‘হয় আইতা, পিছে পানী যোগান কেন্দ্ৰটোনো কোনে খুলিলে?’

‘এইবিলাক চৰকাৰৰ কাম আইজনী। চৰকাৰৰ এটা ডাঙৰ দায়িত্ব হ’ল জনসাধাৰণৰ স্বাস্থ্যৰ যত্ন লোৱা। পানীৰ কাৰণে মানুহৰ ডায়েৰীয়া, কলেৰা, জণ্ডিচ আদি নানা ৰোগ হ’ব পাৰে। গতিকে আমাৰ গাঁৱতো চৰকাৰে গ্ৰাম্য পানী যোগান আঁচনিৰ অধীনত এই পানী যোগান কেন্দ্ৰটো খুলি দিছে। এতিয়া বহুতে ইয়াৰ পৰা পানী পোৱাৰ সুবিধা কৰি লৈছে। আমাৰ গাঁৱৰ মানুহে এতিয়া অপৰিষ্কাৰ পানীও খাব নালাগে আৰু পানী কঢ়িয়াই কষ্টও কৰিব নালাগে। বৰ্তমান গাঁৱত বেমাৰ-আজাৰ আগতকৈ বহুত কমিছে।’

নমিতাৰ আইতাকহঁতৰ গাঁৱৰ দৰে এতিয়া আমাৰ দেশৰ প্ৰায় প্ৰতিখন গাঁৱৰ ৰাইজেই বহুখিনি ৰোগমুক্ত হ’ব পাৰিছে। চৰকাৰে সকলো ঠাইতেই বিশুদ্ধ পানীৰ যোগান সম্ভৱপৰ কৰি তুলিছে।

ঠিক একেধৰণে স্বাস্থ্যৰ ক্ষেত্ৰত চৰকাৰে আৰু বহুতো ব্যৱস্থা গ্ৰহণ কৰিছে। মাজে-সময়ে তোমালোকে মানুহৰ

ইটো-সিটো বেমাৰ-আজাৰ হোৱা নিশ্চয় লক্ষ্য কৰিছা। বেমাৰ-আজাৰ হ'লে আমি ডাক্তৰৰ পৰামৰ্শমতে ঔষধ খাব লাগে। সাধাৰণ ৰাইজে ডাক্তৰৰ চিকিৎসা সেৱা লাভ কৰিব পৰাকৈ চৰকাৰে বিভিন্ন ধৰণৰ চৰকাৰী চিকিৎসালয় প্ৰতিষ্ঠা কৰিছে। আমাৰ দেশৰ প্ৰায় ৭০ শতাংশ লোক গাঁৱত বাস কৰে। এই লোকসকলৰ স্বাস্থ্য ৰক্ষার্থে চৰকাৰে ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য স্বাস্থ্য অভিযান আঁচনিৰ অধীনত গাঁও অঞ্চলত চিকিৎসালয় স্থাপন কৰিছে। তাত ডাক্তৰ

আৰু নাৰ্ছক লগ পোৱাৰ উপৰি ৰোগীৰ বাবে প্ৰয়োজনীয় ঔষধ-পাতিও পোৱা যায়। গৰ্ভৱতী মহিলাসকলক চিকিৎসাজনিত সু-পৰামৰ্শ আদি দিবৰ বাবে চৰকাৰে আশা কৰ্মী নিয়োগ কৰিছে। জননী সুৰক্ষা যোজনাৰ সহায়ত মাতৃ আৰু নৱজাত শিশুৰ কল্যাণৰ বাবে বহুখিনি সা-সুবিধা প্ৰদান কৰিছে। ১০৮ নম্বৰত ফোন কৰি আকস্মিক দুৰ্ঘটনা বা মাৰাত্মক ৰোগত আক্ৰান্ত ব্যক্তিসকলক মৃত্যুঞ্জয় সেৱাৰ সুবিধা প্ৰদান কৰা হৈছে। ২০০৮ বৰ্ষৰ পৰা ৩৮০ খন এম্বুলেঞ্চ অসমৰ কেউখন জিলাতে এই জৰুৰীকালীন সেৱা আগবঢ়াইছে। ইয়াৰ উপৰি ১০৪ নম্বৰ ফোন সেৱাযোগে বিনামূলীয়াকৈ বিভিন্ন ৰোগ নিৰাময়ৰ বাবে সু-পৰামৰ্শ লাভ কৰাৰ সুবিধাও উপলব্ধ হৈছে।

এতিয়া তোমালোকে চৰকাৰে জনস্বাস্থ্যৰ কাৰণে কেনেধৰণৰ কাম কৰে নিশ্চয় বুজিব পাৰিছা। এই কামবোৰ ৰাজ্যিক আৰু কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে জনসাধাৰণৰ সুবিধাৰ বাবে সম্পাদন কৰে।

জানি থওঁ আহা :

অসম চৰকাৰৰ স্বাস্থ্যবিভাগে শিশুৰ স্বাস্থ্যৰ ওপৰত গুৰুত্ব প্ৰদান কৰি কেইবাটাও পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে। যেনে—

- ⊙ অপাৰেচন স্মাইল আঁচনিৰ অধীনত জন্মতে ওঠ ফটা শিশুসকলে স্বাভাৱিক মুখাবয়ৰ লাভ কৰাৰ ব্যৱস্থা।
- ⊙ হৃদযন্ত্ৰত ফুটা থকা শিশুসকলক দেশৰ আগশাৰীৰ চিকিৎসালয়ত বিনামূলীয়া অস্ত্ৰোপচাৰ কৰাৰ ব্যৱস্থা।

ওপৰৰ আলোচনাখিনিৰ সহায়ত উত্তৰ দিবলৈ চেষ্টা কৰা :

- ⊙ শৰীৰ সুস্থ নাথাকিলে আমি কেনেধৰণৰ অসুবিধাৰ সন্মুখীন হওঁ ?
- ⊙ কি আঁচনিৰ অধীনত চৰকাৰে গ্ৰামাঞ্চলত চিকিৎসালয় স্থাপন কৰিছে ?
- ⊙ ১০৪ নং ফোনৰ জৰিয়তে কি সেৱা লাভ কৰিব পাৰি ?
- ⊙ মৃত্যুঞ্জয় সেৱা কিমান নম্বৰ ফোনৰ জৰিয়তে উপলব্ধ হয় ?
- ⊙ দূষিত পানী খোৱাৰ ফলত মানুহৰ কি কি বেমাৰ হ'ব পাৰে ?

কৃষিৰ ক্ষেত্ৰত :

কৃষি হ'ল আমাৰ দেশৰ প্ৰধান জীৱিকাৰ ক্ষেত্ৰ। দেশৰ ৭০ শতাংশতকৈও অধিক লোক কৃষি কৰ্মত নিয়োজিত। কৃষি ক্ষেত্ৰৰ উন্নতি নহ'লে এইসকল মানুহে সুস্থ-সবল জীৱন-যাপন কৰিব নোৱাৰে। সেয়েহে উন্নয়নৰ প্ৰক্ৰিয়াত কৃষিক্ষেত্ৰত যথেষ্ট গুৰুত্ব দিয়া হয় যাতে কৃষক ৰাইজৰ উপাৰ্জন বৃদ্ধি পায়। বৰ্ধিত উপাৰ্জনৰ সহায়ত মানুহে নিজৰ

অভাৱসমূহ দূৰ কৰিবলৈ সক্ষম হোৱাৰ লগতে জীৱন-ধাৰণৰ মান উন্নত কৰিব পাৰে।

অন্যান্য দিশৰ দৰে আমাৰ দেশৰ কৃষিক্ষেত্ৰতে এতিয়া চকুত লগা পৰিৱৰ্তন পৰিলক্ষিত হৈছে। এই বিষয়ক কিছু আভাস তোমালোকে আগৰ শ্ৰেণীৰ পাঠত পাই আহিছা। উন্নত জলসিঞ্চন ব্যৱস্থা, ট্ৰেক্টৰ, পাৰাৰটিলাৰ, মৰণা মৰা যন্ত্ৰ,

উইডাৰ, উন্নত বীজ, উন্নত সাৰ, কীটনাশক দ্ৰব্য যোগানৰ দ্বাৰা চৰকাৰে এতিয়া আমাৰ কৃষিক্ষেত্ৰ যথেষ্ট আধুনিক আৰু বিজ্ঞানসন্মত কৰি তুলিছে। ফলত আমাৰ দেশৰ কৃষিক্ষেত্ৰৰ উৎপাদন ভালেখিনি বৃদ্ধি পাইছে। তদুপৰি চৰকাৰে কৃষিবিষয়ক অন্যান্য সা-সুবিধাও প্ৰদান কৰিছে। যেনে কৃষক কল চেণ্টাৰৰ সহায়ত আমাৰ দেশৰ কৃষকসকলে ২৪ ঘণ্টাই কৃষি সম্পৰ্কীয় দিহা-পৰামৰ্শ লাভ কৰিবলৈ সক্ষম হৈছে। কৃষক কল চেণ্টাৰৰ সহায়ত এতিয়া কৃষকসকলে অতি সহজেই হুস্মাৰী কৃষি ঋণ পাব পাৰে।

এই সকলো সা-সুবিধাৰ ফলত বৰ্তমান আমাৰ দেশৰ কৃষক ৰাইজ যথেষ্ট উপকৃত হৈছে। দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত কৃষিক্ষেত্ৰৰ অৱদান মনকৰিবলগীয়া।

জানি থওঁ আহা :

বৰ্তমান চৰকাৰে ২০২২ চনৰ ভিতৰত অসমৰ প্ৰায় ২৫,৪২৫ গাঁৱৰ কৃষকৰ উপাৰ্জন দুগুণ কৰাৰ উদ্দেশ্যে গ্ৰাম্য উন্নয়ন যোজনাৰ অধীনত তেওঁলোকৰ মাজত ট্ৰেক্টৰ আৰু পাৰাৰ টিলাৰ বিতৰণৰ ব্যৱস্থা হাতত লৈছে।

ক্ৰিয়াকলাপ :

শিক্ষকৰ লগত আলোচনা কৰি একোটা টোকা লিখা—

- বৰ্ধিত উপাৰ্জনে জনসাধাৰণৰ জীৱন ধাৰণৰ মান কেনেকৈ উন্নত কৰে?
- কৃষি খণ্ডৰ উৎপাদন বঢ়াবৰ বাবে চৰকাৰে কি কি ব্যৱস্থা লৈছে?

যোগাযোগৰ ক্ষেত্ৰত :

যোগাযোগ ব্যৱস্থাই আজি সমগ্ৰ বিশ্বত এক বৈপ্লৱিক পৰিৱৰ্তন আনিবলৈ সক্ষম হৈছে। বিজ্ঞান-প্ৰযুক্তিৰ প্ৰভাৱত এই ব্যৱস্থা ইমানেই আধুনিক আৰু সক্ৰিয় হৈছে যে ঘৰত বহি নিমিষতে আমি পৃথিৱীৰ ইমূৰ-সিমূৰৰ বাতৰি পাবলৈ সক্ষম হৈছোঁ। অসম চৰকাৰেও এইক্ষেত্ৰত যথেষ্ট দৃঢ় পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে। বিদ্যালয়সমূহত ইণ্টাৰনেটসহ কম্পিউটাৰ প্ৰদানৰ আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে আৰু বহুখিনি কাৰ্যকৰীও কৰিছে। ইতিমধ্যে গাঁও অঞ্চলত টেলিফোন সেৱা, কম্পিউটাৰ আৰু ইণ্টাৰনেট সেৱা সম্প্ৰসাৰণ কৰাৰ ব্যৱস্থা হাতত লৈছে। উদাহৰণস্বৰূপে উচ্চ মাধ্যমিক শিক্ষান্ত পৰীক্ষাত ভাল ফলাফল দেখুওৱা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক লেপটপ আৰু ইণ্টাৰনেট সেৱা প্ৰদান কৰিছে যাতে উন্নত যোগাযোগ সেৱাৰ দ্বাৰা তেওঁলোক উপকৃত হয়। উন্নতযোগাযোগ ব্যৱস্থাই অনেক তথ্যৰ যোগান ধৰে, যাৰ ফলত মানুহে বহুতো দুৰূহ কাম সহজে সম্পন্ন কৰিব পাৰে। মুঠৰ ওপৰত মানৱ জাতিৰ উন্নতিত যোগাযোগ ব্যৱস্থাৰ অৱদান অতুলনীয়। সেয়েহে চৰকাৰে দেশৰ আৰু জনসাধাৰণৰ উন্নতিৰ গতি ক্ষিপ্ৰ কৰিবলৈ যোগাযোগৰ মাধ্যমসমূহক শক্তিশালী কৰাত যথেষ্ট গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিছে।

ক্রিয়াকলাপ :

- যোগাযোগ ব্যৱস্থাই দেশৰ উন্নয়নত কেনেদৰে সহায় কৰে সেই বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

বিদ্যুৎ সেৱাৰ ক্ষেত্ৰত :

বিদ্যুৎ অবিহনে উন্নতিৰ কথা আমি ভাবিব নোৱাৰোঁ। বৈদ্যুতিকৰণৰ ফলতেই আমাৰ দেশৰ সকলো দিশৰ উন্নয়ন সম্ভৱ হৈছে। এক কথাত ক'বলৈ হ'লে বিদ্যুতৰ ব্যৱহাৰে আমাৰ জীৱনবোৰক যথেষ্ট সুচল আৰু উন্নয়নমুখী কৰি তুলিছে। আজিকালি গাঁও অঞ্চলত প্ৰায় ঘৰে ঘৰে বিদ্যুৎ যোগানৰ ব্যৱস্থা তোমালোকে দেখিবলৈ পাইছা। বৰ্তমান চৰকাৰে গ্ৰাম্য বৈদ্যুতিকৰণ আঁচনিৰ যোগেদি ৰাজ্যৰ প্ৰায়বোৰ গাঁৱলৈ বিজুলী সংযোগৰ ব্যৱস্থা হাতত লৈছে।

ওপৰৰ আলোচনাৰ পৰা দেশ এখনৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত চৰকাৰে কেনেধৰণৰ ভূমিকা লয় তাৰ চমু আভাস পালা। সমাজ এখনৰ আৰ্থ-সামাজিক দিশৰ অগ্ৰগতিৰ বাবে চৰকাৰে বহুধৰণৰ ব্যৱস্থা বা আঁচনি গ্ৰহণ কৰে। আমাৰ দেশৰ চৰকাৰেও উন্নয়নৰ বিভিন্ন দিশসমূহত নানা পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰিছে। দেশৰ আৰ্থ-সামাজিক বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত লোৱা কিছুমান আঁচনি যেনে— বৃদ্ধ পেঞ্চন, চৰকাৰী আৱাস যোজনা, সুলভ মূল্যৰ চাউল আৰু অন্যান্য লাগতিয়াল সামগ্ৰীৰ যোগান, অটল অমৃত অভিযান আদি আঁচনিৰ জৰিয়তে দেশৰ দুখীয়া জনসাধাৰণৰ সমস্যা বহুখিনি লাঘৱ কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে। চৰকাৰৰ এনেধৰণৰ প্ৰচেষ্টাই দেশৰ জনসাধাৰণৰ জীৱন স্বচ্ছল কৰাত সহায় কৰে। জীৱনৰ স্বচ্ছলতাই মানুহক সদায় কৰ্মপ্ৰেৰণা যোগায় যিয়ে দেশৰ উন্নয়নৰ গতি খৰতকীয়া কৰে।

মনত ৰাখিবলগীয়া কথা :

- চৰকাৰ হ'ল দেশ এখনৰ মুৰব্বী অনুষ্ঠান।
- দেশৰ উন্নয়ন আৰু জনসাধাৰণৰ কল্যাণ সাধন কৰাটোৱে হ'ল চৰকাৰ এখনৰ মূল লক্ষ্য।
- দেশৰ উন্নয়ন আৰু কল্যাণ নিৰ্ভৰ কৰে জনসাধাৰণৰ জীৱন-ধাৰণৰ মানৰ ওপৰত।
- আন্তঃগাঁথনি মানে কোনো কাৰ্য কৰিবৰ বাবে বুনিয়াদী আৰু অত্যন্ত আৱশ্যকীয় সা-সুবিধা যিবিলাকৰ অবিহনে অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন সম্ভৱ হ'ব নোৱাৰে।
- অৰ্থনৈতিক উন্নয়নৰ মৌলিক উপাদানসমূহ যেনে— ৰাস্তা-ঘাট, দলং, গৃহ, যাতায়াত, যোগাযোগ, জলসিঞ্চন, খোৱাপানী, চিকিৎসালয়, বিদ্যালয়, বিজুলী যোগান, টেলিফোন সেৱা আদি আন্তঃগাঁথনিমূলক সা-সুবিধাৰ ভিতৰত পৰে।
- দেশৰ উন্নয়নৰ প্ৰথম খলপ হ'ল যাতায়াত ব্যৱস্থাৰ উন্নয়ন।
- সমাজৰ বিকাশ আৰু উন্নতিৰ মূল আহিলা হৈছে শিক্ষা।
- স্বাস্থ্যৱান ব্যক্তিয়েহে দেশৰ উন্নয়নত অৰিহণা যোগাব পাৰে।
- কৃষি হ'ল আমাৰ দেশৰ প্ৰধান জীৱিকাৰ ক্ষেত্ৰ।
- উন্নত যোগাযোগ ব্যৱস্থাই অনেক তথ্যৰ যোগান ধৰে যাৰ ফলত মানুহে বহুতো দুৰূহ কাম সহজে সম্পন্ন কৰিব পাৰে।

অনুশীলনী :

১। চমু উত্তৰ লিখা—

- (ক) ৰাষ্ট্ৰীয় গ্ৰাম্য নিয়োগ নিশ্চিতকৰণ আঁচনিৰ জৰিয়তে দুখীয়া নিবনুৱাসকলে কি লাভ কৰিছে?
- (খ) বৰ্তমান প্ৰাথমিক বিদ্যালয়ৰ গৃহসমূহ কোন আঁচনিৰ অধীনত নিৰ্মাণ কৰা হৈছে?
- (গ) স্বাস্থ্যৱান ব্যক্তি বুলিলে কাক বুজায়?
- (ঘ) সৰ্বাঙ্গিক শিক্ষাৰ উদ্দেশ্য কি?

২। উত্তৰ লিখা—

- (ক) আন্তঃগাঁথনিমূলক কাম-কাজ মানে কি? আমাৰ দেশৰ চৰকাৰে দেশৰ আন্তঃগাঁথনি উন্নয়নৰ বাবে কি কি আঁচনি গ্ৰহণ কৰিছে?
- (খ) যাতায়াত আৰু যোগাযোগ ব্যৱস্থাই দেশৰ উন্নয়নত কেনেদৰে অৰিহণা যোগায় তাক বহুলাই আলোচনা কৰা।

৩। খালী ঠাই পূৰ কৰা—

- (ক) _____ মানে কোনো কাৰ্য কৰিবৰ বাবে বুনীয়াদী আৰু অত্যন্ত আৱশ্যকীয় আগতীয়া কাৰিকৰী সংগঠন বা সা-সুবিধা যিবিলাকৰ অবিহনে _____ উন্নয়ন সম্ভৱ হ'ব নোৱাৰে।
- (খ) _____ বৃদ্ধি হোৱা মানে দেশ এখন _____ পথত অগ্ৰসৰ হোৱা।
- (গ) প্ৰধানমন্ত্ৰী _____ যোজনাৰ অধীনত গ্ৰামাঞ্চলৰ বাস্তা-ঘাটবোৰ _____ কৰা হৈছে।
- (ঘ) সংবিধানে _____ শিক্ষাক শিশুৰ _____ অধিকাৰ হিচাপে স্বীকৃতি দিছে।
- (ঙ) _____ ব্যৱহাৰে আমাৰ জীৱনবোৰক যথেষ্ট _____ আৰু উন্নয়নমুখী কৰি তুলিছে।

৪। প্ৰকল্প :

তোমাৰ অঞ্চলত চৰকাৰে কি কি ক্ষেত্ৰত আঁচনি গ্ৰহণ কৰি অৰ্থনৈতিক উন্নয়ন সাধন কৰাৰ চেষ্টা কৰিছে তাক তলত দিয়া ধৰণে তালিকাভুক্ত কৰা।

ক্ষেত্ৰ	চৰকাৰী আঁচনি

পৰিসাংখ্যিক তথ্যৰ উৎস :

